

Dolores feljegyzések

Élettörténet-pályázat

2025.05.02.

Tartalom

Első rész: Mi volt?	3
Második rész: Mi van?	5
Harmadik rész: Mi lesz?	6

Apám gyűlöl téged. Mondom a harmadiknak ahogyan a fejét a combomra hajtja. Nem szól vissza, de elég válaszban abban a meleg testben, amit állandóan hozzám présel. Nagyon bújós. Ő valami konstans nekem, de nem tudhatom, hogy meddig. Ránézem a csuklómra vésett tetoválásokra. Első és második. A hardcore tetkósok mai napig kinevetik néha a két kis tappancsot a két kezdetűt. *Semmi gond nincs vele. Csak kicsit csajos.* Pedig semmi csajos nincs a gyászban.

Első rész: Mi volt?

A kutya döglődik. Kijössz? kérdezte az apám. Kidörzsöltem az álmat a szememből és magamra húztam a ruhát. Nagy levegőt vettem és olyan katonásan sétáltam ki, minthogyha csak egy egyszerű feladat lenne, ami rám várt. Nehéz volt, mert gyerekkorom óta ismertem. Olyan volt nekem, mint egy állandó, egy olyan pontja az univerzumomnak, ami körül forogtam. Aztán hirtelen ott voltam hajnalban, ő pedig a földön feküdt. A teste felpuffadva, a szeme nyitva és kiterítve rángott a homokban. Leguggoltam mellé. Ekkor már sírtam, azt hiszem. Apa ásta a gödröt amíg simogattam. A szaggatott légzésének üteme majdnem megegyezett azzal, ahogyan az ásó ütötte a földet. A szeme még nyitva volt, de teljesen elfehéredett és nem tudom, hogy magánál volt-e ekkor, vagy már régen nem. Talán nem is számít. Apa behúzta a gödörbe és ment rá a föld. Azóta is ott van valahol.

Utána hetekig volt egy visszatérő álmom róla. Felém szaladt, farok csóválva, olyan boldog szemekkel, mint ahogyan mindig nézett rám élete végét leszámítva. Ezekben az álmokban a bundája viszont koszos volt. Annyira piszkos, mint azelőtt még sosem. Mint aki a föld alól mászott elő. Az igazság az, hogy sokáig hatalmas volt bennem a kísértés, hogy csak kimenjek a kertbe és elkezdjek kaparni. Addig kapartam volna, ameddig belenem török a körmöm a csontjába. *Hogy lehet az, hogy aki éveken keresztül van, az csak megszűnik létezni?* Hogy lehet, hogy akit mindig meg lehet ölelni, egyszer csak eltűnik a föld színéről, mert mi elpakoljuk a maradványait egy nagy rakás föld alá? Hetekig nem tudtam kimenni a kertbe, pedig lett volna a miért. A második ott volt. Akkor még ott volt. Neki biztosan nehéz volt ez az időszak. Ő a világának egy egészen másik részét vesztette el, mint én.

Az idő persze fakít az élet pedig halad tovább. Nyáron ment az első, de aztán jött a szeptember. Még egy évem volt hátra a gimnáziumból. Minden, ami addig konstans volt körülöttem egy ketyegő órává vált: a barátaim; a mestereim, akikre felnéztem; a hobbijaim; az életem; illetve a családom is. Számomra kérdés nem volt kérdés, hogy Budapestre költözöm a „vad keletről”, de a főváros messze van. Valahogy el kellett fogadjam, hogy nem ülhetek mostantól minden napos délután a barackfán, hogy nem beszélhetek a húgommal mindennap csak úgy, amikor találkozunk a konyhában, hogy nem haza jövök minden este, hanem valami idegen helyre. Az év telt a maga pörgésével és én június végére hivatalosan is lezártam a gimnáziumi kalandomat. A legutolsó érettségi vizsgám után felbontottam egy üveg bort és hajnalig iszogattam egyedül. Közben az elsőre gondoltam. Nagyon zokogtam, mert pontosan tudtam, hogy ennyi volt. Ekkor már majdnem egy év eltelt, mióta elkapartuk, de még mindig pontosan ugyanúgy szúrta a mellkasomat, hogyha hagytam magamat rágondolni. A bor erősített ezen az érzésen, én pedig végre megengedhettem magamnak, hogy érezzem. Elteltek hát a diákévek, de csak akkor kezdődött az egyetemi kaland. Eltemettem az elsőt, de ott volt a még a második. Minden kínnal

együtt, azért diadalt is éreztem, és igyekeztem volna a mögöttem hagyott éveket egy méltó nyárral lezárni. *Augusztus végén költözöm, addig meg kell nyomni.* A szabadságom első hetében minden programot megszerveztem magamnak, amit nem szégyelltem. Akkor nem tudtam, hogy bennem bugyogó öt év, a le nem zárt ügyek, az el nem sírt fájdalmak majd előtörnek és padlóra küldenek engem. Akkor nem tudtam, mert még tiszta volt az ég.

Az elsőre számítottam, a másodikra nem. Nem gondoltam, hogy lehet ennyire fájni a mellkasnak. A legérdekesebb az egészben az, hogy én végig tudtam. Tudtam, hogy valami nincs rendben amikor a második fogyni kezdett. Gyönyörű teremtés volt, annyira nagy és elegáns, minthogyha valamilyen francia királyi udvaré lett volna. Pedig nem erről volt szó, hiszen ő hozzánk tartozott. A mi kertünkbe, a mi fáink árnyékába, a mi kezünk alá. Sokáig mondtam apának, hogy el kell vinnie orvoshoz. Mindig legyintett rá, de tudtam, hogy érdekli. Nem szeretett még ennyire egyet sem, mint ezt. Láttam, ahogyan egymásra néztek. Igazi szövetség volt a kettejük között, amit én nem érthettem igazán. *Egy gazdás és én etetem, úgyhogy ezért figyel engem ennyire,* mondta mindig apám. Nem irigyeltem tőlük ezt a kapcsot, inkább örültem, hogy valahol én is része vagyok az egyenletnek. Amikor elkezdett fogyni és levegőért kapkodni, akkor apa elkezdte böngészni az internetet, hogy valami emészthető magyarázatot találjon arra, hogy miért is történik ez. Hogy igazolja magának, nem számít, hogy inog a lábán. Pedig számított. Éppen a diadalmasnak tervezett nyaram első epizódjáról tartottam haza. Boldog voltam, valami megfoghatatlan módon. Akkor olyan volt, mintha az elmúlt években semmi fájdalom nem ért volna, pedig ért. Mindig ért, de sosem törődtem vele igazán, hiszen mindig volt fontosabb dolgom, a Föld mindig forgott tovább, nekem pedig nem volt időm megállni, csak mert valami rossz volt. De akkor igazi boldogságot éreztem, azt hiszem.

Van egy rossz hírem.

Minden egész eltörik. Lehet jobb, ha azt mondom széthullik a repedések mentén, hiszen én már tudtam. Jóval azelőtt tudtam, hogy kimondták volna. Benne volt a csontjaimban már akkor is, amikor hetekkel azelőtt olyan keserédesen néztem őt a kertben, amit tudtam, hogy itt kell hagynom. *Beteg a kutya.* Itt hagyom akkor őt is. A remény persze utoljára halt meg, hiszen ekkor még azt hittük, van rá mód, hogy jobban legyen. Az nap este minden istenhez imádkoztam, akit valaha ismertem, vagy akiről valaha olvastam, de leginkább a sajátomhoz. Amikor másodjára vittük orvoshoz, tudtam, hogy hiába. Az orvosok szemüket lesütve közölték a hírt, egymás között szánakozó pillantásokat cserélve. Hazafelé a fejét dörzsölgettem az autóban. Még nem volt a föld alatt, még ott volt a kezem alatt. *Maximum hat hónap.*

Ekkor olyan történt, amire semmilyen szín alatt nem számítottam. Feladata a testem. Ágynak zuhantam és egy teljes hétig mozdulni sem tudtam. Az elmúlt évek fáradtsága, a stressz és vizsgák egyike alatt sem éreztem ez. Bármilyen rosszul is éreztem magam, bármennyire kimerült is voltam, a testemre mindig számíthattam. Addig nem volt olyan álmatlan éjszaka, vagy olyan betegség, ami a teljesítményem útjába állt volna, ha nagyon akartam valamit. Ekkor viszont minden erő kiszállt a testemből. A lábaim nem működtek, a csontjaim fájtak, az ágyamban éreztem magam a legjobban, de az is a pokollal volt egyenlő. Egy hétre mindent és mindenkit félretéve elzártam magam a világtól, és attól, aki tőlem pár méterre haldoklott.

Sokszor kérdik tőlem, hogy mi a hit próbája, illetve, hogy hogyan lehet legyűrni azt. Nekem ez volt eddigi életem Golgotája. Elkerülhetetlen, de pokolian nehéz. Tudtam, hogy nehéz lesz egy az időszak, de azt még csak álmaimban sem gondoltam volna, hogy ennyire. Nekem saját mitológiám volt a kertemmel, a gyümölcsfáimmal, a barátaimmal, és azzal a mágikus fekete szőrű Kerberossal, akit mindenki mindig megdicsért, ha látott. Ennek most nem csak, hogy vége lesz, hanem elpusztult, eltörök, meghal. Meg kérdeztem a Jóistent, hogy miért csinálta. Mire volt jó, hogy az apám szívét így megfájdítja? Ő nem tudja – legalábbis nem szokta-, így elsírni, mint ahogyan én. Időbe telt, amíg a rájöttem. Mi az az élettartam? *Ki dönti el, hogy mennyi jár?* Csak azért, mert az internet azt írja, hogy tíz év, az még nem jelenti azt, hogy az így is van. Az elsőnek tizenegy, a másodiknak csak öt év jutott. De nem a tíz szakadt félbe, hanem csak letelt az öt. Akkor is, hogyha ez engem mélyen megsebez. Úgy is vége lehetett volna, mint ami a többi kutyánál történik szívbetegezés esetén, hogy csak úgy összeesnek egy napon, minden búcsúszó nélkül. Nekünk azt mondták: hat hónap. Volt még egy hónap a nyárból, amikor otthon voltam. A második ekkor osztatlan figyelmemet élvezte. Minden, amit arra az időszakra terveztem megszűnt létezni számomra. Hirtelen minden jelentéktelen lett. Leszűkült a világom négy lábra. Most már értem azt, hogy ez volt a Jóisten ajándéka. Ez az egy hónap. Mert egy hónap volt, nem hat. Négy gyönyörű hét után, könnyek között elköltöztem otthonról. A szívem megszakadt, amikor elköszöntem tőle. *Csak egy hét és jövök*, ezt mondtam neki, de legbelül éreztem. Azt hiszem ő is tudta. Hátra zártam a kertbe, de kerítés lyukán keresztül a szemembe nézett. Percekig megbénulva néztem, de ő is engem. Nem mozdult, mert tudta. Elmentem az egyetemre és megígértem magamnak, hogy mindent félreteszek. Megparancsoltam a testemnek, hogy nem hagyhat cserben. Mosolyogtam és tényleg el tudtam felejteni. Az első éjszakámon egyedül persze nagyon sírtam, de a napok gyorsan teltek és sok volt az inger. Aztán hétvégére hazajöttem és nem győztem a szüleimnek mesélni. Az apukám csak állt a sarokban és megvárta, hogy befejezzem. *Van egy rossz hírem*. Félttem attól, hogy mi lesz velem az elkövetkezendő hat hónapban, pedig nem kellett volna. Elköltöztem, és másnap el kellett kaparni. Az élet megint haladt tovább, de ekkor már nem éreztem indíttatást, hogy fussak utána. Sokszor felmerült bennem a kérdés, hogy *szabad-e a gyász*, elvégre nem a testvéremet, az édesanyámat vagy az édesapámat vesztettem el. Talán olyan jó dolgom van az életben, hogy nem is tudom, miért érdemes sírni. A barátaimnak meséltem anno az első halálról. Nem értették miért sírok. Ki is nevettek kicsit. A másodikról tehát nem is beszéltem nekik. Azt éreztem nem érdemlik meg, úgyhogy bennem maradt.

Második rész: Mi van?

A harmadik nem sokkal azután került hozzánk, hogy az elsőt elkapartuk. Apukám hozta és nagyon büszke volt rá, hogy milyen szép. Tisztán emlékszem, hogy amikor kihívott az udvarra, én éreztem, hogy mire készül, és nem örültem neki. Amikor legelőször felém szaladt a kis esetlen lábaival, fintorognom kellett. *Nem akarok másik kutyát*, bizonygattam apámnak. Elvégre ekkor még friss volt az első után hagyott ür és még ott volt a nekem a második. *Különbben is, nemsokára költözöm*, mondtam, de apám hajthatatlan volt. *Ingyen van úgy is, a szomszéd adja*.

Doloresnek neveztem el. Nem sok figyelmet szenteltem neki, hiszen egyszerűen nem érdekelt, miután pedig a második betegsége kiderült, rá sem hederítettem. Aztán hirtelen nem maradt más az udvaron, csak az akaratlan örökmozgó meg két csontváz valahol a föld alatt. Rossz kutya volt. Neveletlen. A másodikkal iskolába is jártunk, ezt meg csak leszidtuk. Apa állandóan belerúgott, mert mindig láb alatt volt. Folyton nyávogott, mint egy kislány és mindenkit összeugrált. *Egyszerűen nem tudom megszeretni*, mondta sokszor édesapám, akiben a második elvesztése egy sosem gyógyuló sebet ejtett. Az „otthon” töltött időm jelentősen lecsökkent, így nem terveztem kötődni hozzá, főleg azután az év után, amikor kettőt is temettem. Ennek ellenére volt valami egészen szívfacsaró abban, ahogy senki nem szerette Dolorest. *Ki fog téged szeretni, Dolores? Nem ígérem, hogy tudlak úgy szeretni. Bárcsak te döglöttél volna meg inkább.* Nekem kellett elkezdeni szeretni, mert senki más nem volt hajlandó. Apámra mérges vagyok néha miatta, de valahol megértem.

Amikor sikerült huzamosabb időre hazajönnöm, akkor Dolores és én bevettük a kisvárost. Mindenhova magammal vittem és mindent megmutattam neki, amit a másik kettőnek sosem. Sírtam néha, amikor vele voltam. Bolondnak éreztem magam, elvégre „úgysem érti”. De azt hiszem mégis értette. Őt nem szerette senki. Amikor próbálkoztam, akkor néha véletlenül felszakadt bennem a seb. Ilyenkor csak sírtam, ő pedig megnyugodott. Különösen nézett rám és hozzám bújott. Az első és a második sosem voltak annyira bújósak, mint amennyire szerettem volna, hogy legyenek, erre ez a harmadik, Dolores, mást sem csinál. Nem haragudhattam rá, elvégre nem az ő hibája. *Bár szeretném, hogy ők legyenek itt, nem akarom, hogy tudd*, mondtam neki mindig. Azt hiszem megértette. Habár kevesebbet voltam vele, tőlem kapta meg a szeretet, amit az édesapám nem tudott megadni neki. Kialakultak közös szokásaink. Betanultuk az útvonalat, amin mindennap végig sétáltunk együtt. Megtanulta a nevet, amit adtam neki és hallgatott rá. Ekkor ráébredtem arra, hogy ő teljesen hozzám tartozott, én pedig azt hiszem, hogy hozzá.

A legrosszabb nem az a gyászban, hogy fáj, hanem az, hogy előbb utóbb elmúlik. Miután eltemettem az elsőt és a másodikat minden este tudtam sírni. Annyira fáj a mellkasom, hogy szinte felrobbant. Addig zokogtam, amit vért nem köhögtem, és ez az érzés egyfajta megnyugvást hozott nekem. Aztán telt az idő és nekem egyre kevesebbet jutottak eszembe. Ilyenkor mindig előhúztam a képeket, hogy hátha majd attól jobban fáj. Ez is csak egy ideig működött. Emlék lett a vérző sebből és ezt nehezem tudom elfogadni. Imádkoztam a Jóistenhez, hogy legalább a fájdalmamat adja vissza, ha már csak ennyit hagyott nekem. Nem sok kell, hogy kimenjen a kertbe és elkezdjek kaparni. Attól majd talán jobban emlékszem milyen volt azt kívánni, hogy csapjon el egy busz, vagy hogy vigyen el valami csendes, gyors és fájdalom mentes betegség. Hiányzik a gyász. Annyira hiányzik, hogy magamra kellett tetoválnom. A csuklómon van, így legalább mindig látom. Meg kellett változtatnom a telefonom háttérképét, hogy hátha akkor majd megint elkezd szűrni a fájdalom. Nem kezd, s ha igen, akkor csak néha és tompán. De ez is valami. Ha ez megszűnik, akkor lehet elkezdek majd kaparni.

Harmadik rész: Mi lesz?

Sosem idegenkedtem a haláltól. November 1-jén születtem, tehát a temetőben töltött születésnapok lehet, hogy predestináltak, de szerettem a halottakra emlékezni. Nekem sosem

volt fájdalmas feladat meggyújtani egy gyertyát, vagy mondani pár jó szót az elhunytól. Na persze ez nem azt jelenti, hogy könnyen viselem, pusztán azt, hogy el tudom fogadni. Talán a magyar virtuson is sokat segíteni, ha nem valami misztikus borzalomként fognánk fel a halált, hanem megbarátkoznánk vele. A mai napig beszélgetek az elsőhöz és a másodikhoz is. Ők az én saját kis mítosz-hálóm részei és nem engedem őket kicsúszni a kezem közül, csak azért, mert érinteni már nem tudom őket.

Hogy lehet az, hogy aki éveken keresztül van, az csak megszűnik létezni? Nem szűnik meg senki. A hús el tud porladni és a csont el tud törni, de megszűnni senki nem tud, még ha akar sem. Erre azért emlékeztetnem kell magamat néha, amikor úgy gondolom, hogy könnyebb lenne. Már nem gondolkodom azon, hogy *ki dönti el, hogy mennyi jár?* Nem én és nem is te. Járt utat járok és igyekszem bízni abban, hogy annyira hosszú, amennyivel tudok mit kezdeni. Azon sem gondolkodom többé, hogy *szabad-e a gyász*. Az csak a szeretet egy átalakult formája, és tudom, hogy szeretni minél többet kell. Ragaszkodom a saját gyászomhoz és nem mérem másokéhoz. Nem bánom, ha kinevetik a tetoválásom. Ami másnak egy jelentéktelen minta, az nekem a világom és ezt elég, hogyha csak én tudom. Pontosán ezért feltételezem mindig azt, hogy mindenki másnak is vagy egy ilyen tüskék rózsabokor a fejében, mint ami az én agyamat is mindig szúrja. Más színű, más szírommal, már levéllel.

Talán ezt szeretném tíz év múlva. Szeretnék egy olyan világot, amiben nem a matéria jelenti az értéket, hanem azok a transzcendens mező, ami egyre csak épül. Szeretném, hogyha nem fakulna meg a gyászom úgy, mint ahogyan a tetoválásom fog évek múlva, de azt hiszem ebbe is bele kell törődnöm. Szeretném, hogyha nem kellene igazolni ezt a gyászt, vagy összemérni máséval. Szeretném, hogy ne legyen mumus a halál. Szeretném, ha a barátom lenne, elvégre sokat vitt már aki kedves a szívemnek. Kötődni akarok mindenhez, ami már szellemben létezik. Beszélni akarok hozzájuk, mint ahogyan az Istenhez is beszélgetek. Meg akarom érteni, hogyha kérdezek, akkor a válasz nem a visszhangban, hanem a szélben lesz. Szeretném magamat olyan emberekkel körül venni, akik hasonlóan mélyen éreznek. Szeretnék gyerekeket, akiknek meg tudom tanítani, hogy hogyan kell hallgatni a fák susogását, hogyan kell észrevenni a jeleket, hogyan kell hinni és hogyan kell megtalálni a választ abban, ami már elmúlt. Szeretnék még annyira szeretni, hogy ennyire fájhasson.

Szeretnék még álmodni az elsőről és a másodikról. Néha amikor becsukom a szemem, elképzelem, hogy a fejüket a vállamra hajták. Érzem, hogy így van. Mindig megcsókolom a csuklómon a tetoválást, amikor valami akadály elé nézek. Szeretném tovább építeni majd ezt a hátszágot. Szeretnék készen állni a jövőbeli gyászokra és szeretném, hogy megtanuljak élni anélkül a mellkasomat szűrő érzés nélkül is. Azt hiszem, hogy titkon azért vágytam ennyire, mert az volt a fizikai tünet, ami az értintést pótolta. Ha megtanulom, hova kell helyeznem a halottakat az életemben, akkor talán könnyebb lesz. Ebben a lélektelen, gyorsan mozgó világban, ahol minden és mindenki pótolható, szeretném megtalálni a szellemet. Az enyémet és mindenkiét, aki körülvesz engem.

Hogyha még ezt is olvassák, kérem ne nézzenek engem teljesen bolondnak. Talán másnak, aki a gyerekét temeti, vagy akinek lángokban áll az országa nevetségesnek hat az én fájdalmam. Kérem ne nevéssenek nagyon, és próbálják megérteni, hogy én pontosan tudom azt, hogy

létezik nagyobb fájdalom és több könny az enyémnél. Azonban helyet kell találnom ennek a gyásznak és fájdalomnak is, mint ahogyan majd az elkövetkezendőknek is kell majd. Abban a világban, ahol az online térben is versenyt csinálunk abból, hogy kinek mi és mennyire fáj, meg kell állni kicsit és hagyni, hogy vérezzen, aminek véreznie kell. Meg kell tanulni sírni és el kell fogadni azt, hogy így gyógyulunk.

Meg kellett tanulnom üvölteni az elsőért és a másodikért, amikor a harmadik szemébe néztem. Mert nem ő tehet róla és nem érdemelte, hogy a halálát kívántam. Ilyenkor felmerül bennem a kérdés, hogyha én egy állattal ennyire gonosz tudok lenni, csak mert nem tudom elvezetni a saját fájdalmamat, akkor mi történhet a világban nap mint nap, nálam kevésbé érzékeny lelkületű emberekkel? Ők akkor kit bántanak és mennyire?

Ki fog téged szeretni, Dolores? Én. Majd én megtanullok szeretni téged, Dolores.